

СПОМИН ПРО КАЗКУ

Крегулець: казка життя Богдана Лепкого (до 150-річчя Великого Українця). Івано-Франківськ: Фундація «Свята Унія», 2022. 248 с.

Під час війни по-особливому читаються твори про часи мирні, і я не про мир, як про період між війнами, а про мир і спокій у душі, мир і затишок, родом з дитинства, коли весь твій світ немов добра казка, в якій темний і вологий ліс обов'язково перейдеться, а страшні чудовиська будуть подолані. «Гуси-лебеді летять», «Щедрий вечір» М. Стельмаха, «Зачарована Десна» О. Довженка, «Казка мойго життя» Б. Лепкого – твори, які стали не лише беззаперечною класикою, а й яскравими зразками спогадової літератури, в якій світ дитинства по-особливому виразний, прекрасний і... тужливий... Утім, туга – то історія про дещо інше... Якщо ж твори Михайла Стельмаха та Олександра Довженка були добре відомі не одному поколінню українських дітей, то з Богданом Лепким була дещо інша історія: тривалі заборони і замовчування, а згодом неговоріння, коли вже начебто можна, та все ж... 150-річний ювілей славетного українця, який відзначали 2022 року, не запам'ятається великою кількістю оновлених видань та перевидань його творів, тому видання «Крегулець: казка життя Богдана Лепкого», ініціатором та упорядником якого виступив о. Ігор Пелехатий, є особливо важливим та цінним.

У ньому вміщено власне повість «Казка мойого життя. Крегулець», поезії «Під Різдво», оповідання «Під ялинку», поезії та оповідання «Під Великдень», які можна назвати своєрідним доповненням «Казки мойого життя», адже не лише занурюють в атмосферу найбільших християнських свят, а й показують їх очима дитини. Друга частина видання – це «Слово про казку життя Богдана Лепкого» Василя Лева, «На маргінесі «Казки мойого життя» Лева Лепкого, «Трагедії Богдана Лепкого» Романа Горака, що містять огляд творчості письменника, а також біографічні розвідки з маловідомими фактами життя Богдана Лепкого.

Таким чином, видання знайомить нас не лише з творчим доробком автора, а й цінними літературознавчими дослідженнями, які є своєрідним ключем до розуміння як постаті письменника, так і його творчості. Хоча звісно, найважливіший ключ до відчуття художніх творів, уміщених у виданні, у читачевому серці, адже більшість із них про дивовижу дитинства, збереження традицій та пам'яті роду.

Як зазначає о. Ігор Пелехатий у передмові до видання: «Богдан Лепкий виявився тонким знавцем дитячої психології, зумівши настільки глибоко проникнути у світ свого маленького героя, що кожен з нас, читаючи повість, мимоволі зіставляє окремі епізоди споминів зі своїм власним дитинством», тим прекрасним світом чуйності, любові, доброти, пригод і звісно ж, бешкетів, що перетворюються на казку не тому, що присмачені фантастичними героями чи подіями, а тому що родом із теплоти людських сердець, широти та непідробности, незамуленості дитячої душі зі словами «вірними і покірними, що ними молодість колись балакала до мене. Моє це слово. Моє слово рідне, непозичене. Виросло воно з землі і з серця, як колос пшениці і як зерно гірчиці, як зітхання наболілих грудей, за себе і людей» [1, с. 17].

Не раз питаємо себе та інших: «Що читати під час війни?» Мабуть, наша класика – це безпрограшний варіант, особливо та, що довгий час була у вигнанні, що нагадує про те, звідки ти родом, дозволяє пригадати часи історичної минувшини, національної правди, і та, що дарує тобі світло авторових споминів та асоціативно споминів власних, тих, коли ти, малим, вірив, що цвіт щастя існує, що його можна знайти, і тепер, дорослим, міркуєш, що а раптом, а все ж таки: «Малого русявого хлопця нема. Замість нього ходить по світі мужчина. Завдяки старому вчителеві ботаніки пізнав усі цвіти на світі і знає, що там далеко, за водою ніякої квітки щастя нема. І не може бути. Він це знає. А все ж таки, все ж таки кидається у воду і йде за нею...» [1, с. 78].

Література

1. Крегулець: казка життя Богдана Лепкого (до 150-річчя Великого Українця). Івано-Франківськ: Фондація «Свята Унія», 2022. 248 с.